

รายงานวิจัย
เรื่อง

การรับรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเกี่ยวกับ
การประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช :

การวิจัยภายใต้ความร่วมมือของมหาวิทยาลัยเปิด 5 แห่ง
STOU Students' Perception of STOU Online Distance Learning (ODL)
Quality Assurance: A Collaborative Research among
Five Open Universities (OU5)

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณ์ ้งัดกระโทก และคณะ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนทางไกลสู่ระดับนานาชาติ

ประจำปี 2565

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง	การรับรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช : การวิจัยภายใต้ความร่วมมือของมหาวิทยาลัยเปิด 5 แห่ง
ผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณ์ ังดกระโทก และคณะ
ปีที่แล้วเสร็จ	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาจากการรับรู้ของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา และการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา) และการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. จากมุมมองของนักศึกษา 4) ศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษาและหน่วยงานสนับสนุนการศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ มสธ. ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา 5) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ มสธ.ต่อมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การวิจัยนี้เป็นการผสมวิธี ประกอบด้วยการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งเก็บข้อมูลจากนักศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 335 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากนักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัย (สายวิชาการ และสายสนับสนุน) จำนวน 39 คน ด้วยการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย ประกอบด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย มีดังนี้ 1) การรับรู้ของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา และการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลของ มสธ. อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก และมีการกระจายน้อย 2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการรับรู้คุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา ความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา และการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. มีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง 3) การรับรู้การเรียนการสอนออนไลน์ การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การรับรู้ด้านวัฒนธรรมการวิจัยไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. 4) นักศึกษาและหน่วยงานสนับสนุนการศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ มสธ. ดังนี้ 4.1) ด้านการเรียนการสอนออนไลน์: จัดหาเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์สำหรับการจัดการเรียนออนไลน์ และปรับการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและเน้นปฏิสัมพันธ์มากขึ้น 4.2) ด้านวัฒนธรรมการวิจัย: ส่งเสริมการทำวิจัยของบุคลากรโดยกำหนดภาระงานวิจัยให้ชัดเจน และมีระบบส่งเสริมบรรยากาศการทำวิจัยที่ดี 4.3) ด้านการบริการนักศึกษา: สร้างระบบส่งเสริมนักศึกษาที่มีความพร้อม เพิ่มแหล่งเรียนรู้ รายงานผลการสอบกลางภาคให้นักศึกษาทราบ และปรับระบบช่วยเหลือนักศึกษาให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้รวดเร็ว และ 4.4) ด้านความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา: สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและพัฒนาให้นักศึกษาที่มีความรู้และทักษะตามมาตรฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน และ 5) ข้อเสนอแนะที่สำคัญเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา มีดังนี้ จัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา จัดหาอุปกรณ์และสื่อการศึกษาให้พร้อม พัฒนาระบบรองรับการเทียบโอนหน่วยกิต ส่งเสริมการทำวิจัยของบุคลากรให้มีคุณภาพโดยจัดสรรเวลาและกำหนดภาระงานวิจัยที่เหมาะสม พัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะด้านต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการทำงานในสังคมยุคดิจิทัล และควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรวิชาชีพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการดำเนินงานทำของนักศึกษา

คำสำคัญ การจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ การประกันคุณภาพการศึกษา การรับรู้ของนักศึกษา โมเดลสมการโครงสร้าง การวิจัยผสมวิธี

Title: STOU Students' Perception of STOU Online Distance Learning (ODL) Quality Assurance: A Collaborative Research among Five Open Universities (OU5)

Researchers: Associate Professor Dr.Sungworn Ngudgratoke et al.

Year: 2024

Abstract

This research aims to 1) study the quality of education assurance from the perceptions of students in terms of online learning, research culture, student services, and students' employability, 2) investigate the relationship between factors related to the quality of education assurance factors including online teaching, research culture, student services, and students' employability, 3) examine the factors affecting the quality of education assurance in online management of Sukhothai Thammathirat Open University (STOU) from the students' perspectives, 4) study students' and educational support units' suggestions for improving the quality of education assurance of online teaching, research culture, student services, and students' employability, and 5) develop recommendations for improving the quality of education assurance at STOU and related organizations. The research uses a mixed-method research approach, including the survey research of 335 respondents and qualitative research with 39 participants through group interviews. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, while qualitative data were analyzed using content analysis.

The findings are as follows: 1) Students' perceptions of online learning, research culture, student services, students' employability, and quality assurance in online education management were moderately high with low dispersion. 2) Pearson's correlation coefficients revealed a significant positive relationship between perceptions of quality assurance in online teaching, research culture, student services, students' employability, and online education management at STOU, with a statistically significant at the 0.01 level. 3) Perceptions of online learning, student services, and students' employability significantly influenced the quality of education assurance in online education management at the 0.05 level, while research culture did not have a significant impact. 4) STOU students and educational support agencies provided recommendations for improving the quality of academic quality assurance as follows: 4.1 Online learning: Technology and software for managing online education should be procured and teaching methods should be adjusted to enhance quality and interaction, 4.2 Research culture: Promote research activities among staff by clearly defining research responsibilities and create a supportive research environment, 4.3 Student services: Implement a support system for students, increase learning resources, provide midterm exam feedbacks to students, and improving the student support system to ensure immediate access to needed information, and 4.4 Employment readiness: Build partnerships with external organizations and develop students' knowledge and skills to meet job market standards. 5) Key recommendations for improving the quality of education management include aligning online teaching with students' needs, providing necessary equipment and educational materials, developing a credit transfer support system, promoting quality of research staff quality by allocating time and setting appropriate research responsibilities, enhancing students' digital skills, and fostering collaboration with professional organizations to enhance students' employability opportunities.

Keywords: online distance learning   quality assurance   student perception   structural equation model
mixed methods research